

Mezinárodní policejní kongres ve Vídni. Soubor přednášek delegátů států na kongresu zastoupených z oboru kriminálně policejního a z kriminální vědy. Přeložil a zpracoval četnický kapitán Josef Erhart. Nákladem Jana Mertvy, Praha-Žižkov. Cena Kč 12.50. — Publikace obsahuje referáty přednesené na policejním kongresu konaném ve Vídni v září 1923. Doba poválečná byla význačna rozkvětem zločinnosti »mezinárodní«, zvláště bujely mezinárodní podvody (podvody šekové, padělaní pasů) a falšování bankovek, k němuž dávaly podnět i změny měny. Mezinárodní zločinci těžili z obtíží poválečného styku mezistátního, které sejevily i v poměru policejních orgánů různých států. Proto bylo voláno na sjezdu po užší mezinárodní spolupráci na poli policejním, navrhováno zřízení mezinárodního úřadu policejního, mezinárodního dorozumivacího policejního prostředku a zavedení policejních attaché při vyslanectvích. Po této stránce měl též kongres pozitivní výsledek potud, že se ustavila »Mezinárodní kriminálně-policejní komise« se sídlem ve Vídni s úkolem působiti k postupnému uskutečnění mezinárodní spolupráce na poli policejním. Kongres věnoval též pozornost zjišťování totožnosti na dálku, jež jest podmínkou úspěchů mezinárodní policejní organizace (přednáška předsedy Mezinárodního úřadu pro zjišťování totožnosti na dálku v Kodani Hakona Jörgensena).

Český překlad sjezdové publikace byl by dílem ještě záslužnějším, kdyby dbal úzkostlivěji jazykové čistoty a lpěl méně otrocky na německém originále. Obsah publikace vzbudí však jistě zájem praktického kriminalisty i teoretika. —ř.

Fr. Jelínek: Homosexualita. Nákl. Obelisku v Praze 1924. Cena 22 Kč. — Tato knížka informuje o problému již starém, vykládá pojmy názvy, uvádí historii i současný stav řešení jeho u nás i jinde; informuje-li správně nechci oceňovat a podává-li něco nového nebo nějakým novým způsobem, také ne. Není také mým úkolem, abych rozbíral teorii problému: jeho výklad a tvrzení o přirozenosti těchto jevů; jen tolik bych podotkl, že ani přirozenost nějakého jevu sociálního, nemusí nutit společnost, aby se proti němu neubránila. Pokud se týče schválení ethického, totiž rozhodnutí, zda je takováto laská mravná nebo ne, možno i souhlasit s kladným názorem autora s tou výhradou však, že ethické hodnocení v tomto směru je naprosto subjektivní.

Konečně musí se autor v této knize dotknout otázky právnícké totiž: zrušit nebo nezrušit § 129 tr. z.: O tomto bodě pojednává v kapitole »Theologický paragraf«, v němž přimlouvá se za zrušení. Důvody pro to uvádí podle petice v Německu z r. 1922 a důvody, jež rozhodly i dříve ve Francii a ty jsou: 1. § 129 odporuje zásadě právního státu, jež má trestati jen tam, kde byla porušena práva. Skutky proti tomuto § nejsou rušena práva třetí osoby;

2. vyšetřováním vzniká teprve pohoršení, které se má právě zaméziti;

3. § ten nemá ceny proto, že jen málo případů je možno prokázati a přivésti před soud;

4. jedná se zde o omyl zákonodarcův, jež pravděpodobně nevěděl, že zvrácené pohlavní citění je vrozeno;

5. homosexuální styk nemůže býti lidstvu ku škodě, alespoň ne větší, než heterosexuální;

6. § 129 vyhání mnoho lidí země, podporuje mužskou prostituci, vyděračství a j.

K důvodu ad 1.: Stát chrání svými ustanoveními také zájmy a práva, jichž subjektem není nikdo třetí jako přímo účastněný, a jež chrání společnost jako celek, a v tom případě se redukuje na důvod ad 5. uvedený. Důvody ad 2. a ad 3. jsou sice pragmatické, ale i tak sluší se na ně vzíti ohled. Posoudit důvod ad 4. uvedený může jen odborník; při důvodu ad 5. uváděném bylo by záhodno uvést nejenom bezprostřední škodu materiální, nýbrž i dosah těchto styků pro celé generace, a uvážiti, zda přece nějaký zájem veřejnosti na důsledcích jejich není. Jisto je však v každém případě, že tresty stanovené § 130 jsou přílišné a jistě neúměrné škodě, jež snad vznikla. Ad. 6.: Domnívám se, že

některé následky § 129 by zůstaly (prostitute) i po zrušení jeho, ovšem v daleko menším měřítku a byla by potom proti nim možná pravidelná právní ochrana, ostatně zde by musela promluvit praxe.

Naproti tomu sluší zdůraznit, že není povinností státu trestati hříchy, lze-li tady o nich mluvit, čili že naše zákonodárství, nastoupilo-li již v jiných věcech (zák. o pohl. chorobách) obdobného druhu cestu abolice, musí ji dodržeti i v těchto věcech, chce-li dostáti zásadě jednotnosti, a musí přenechat tyto normy mravní autonomii jednotlivce, pro níž mluví celý myšlenkový vývoj posledních století. To je snad z nejpádňějších důvodů pro zrušení. Ovšem zbývá zde přece vždy jistý zájem veřejnosti na stycích homosexuelních a jak tento zájem ochránit, aby při tom stát nemusel hrát úlohu inkvizitora, a nezasahoval do práv jednotlivce, jež naše doba uznává za přirozená, — to by jistě bylo předmětem dalších diskusí, jichž by se musili zúčastniti i přímo zainteresovaní i nestranní odborníci.

Z. Rl.

Všeobecný zákoník obchodní. Sestavil JUDr. Jaroslav Bělský. Burianova Sběrka zákonů, sv. II. Nákladem Jaroslava Buriana. 16°. Stran 416. — Dlouho byla pocítována veliká potřeba českého vydání obchodního zákoníka. Uvedenou knihou rozmnožuje se česká právnická literatura o další dílo, které bude vřele vítáno nejen studenty, pro které je hlavně určeno, ale i praktiky. Zákoník opatřen je 7 dodatky, zákony a nařízenímí jej měnícími a doplňujícími, zvláště pak výtahem dopravního řádu železničního. Odkazy provedeny jsou jednak ku všeobecně snadno přístupným sbírkám, jakož i zákonům a řádům, jednak uvedeny jsou speciálně v doslovném jich znění. Rozhodnutí sahají až do konce roku 1923. Čeština nese zřejmě vliv nepůvodnosti. Přes to, že tato kniha za daných okolností jest velice vítána, doporučovalo by se zpracovati vydání tohoto zákona na moderních základech. J. Hübner.

Vladimír Šmídek: Zákon o pojištění u báňských bratrských pokladen. Státní tiskárna v Praze, 1924, stránek 112, cena 5.50 Kč. Úvodem otištěna jest důvodová zpráva k novému zákonu o bratrských pokladnách. Knížku tuto lze rozdělit na tři díly: v první části obsaženy jsou právní předpisy z doby před státním převratem, v druhé právní normy popřevratové až do zákona červencového z r. 1922, ve třetí části pak zákon z 11. července 1922, č. 242 sb. z. a n., spolu s vládním nařízením z října r. 1923. Ku konci jest připojen věcný rejstřík.

Autor chtěl asi shrnouti v jeden celek právní předpisy v oboru tomto, proto nepřipojil žádných poznámek ani vysvětlivek. Cena tohoto dílka spočívá právě v tom, že podává přehled právních norem, dosud porůznu roztroušených.

Dr. Jindřich.

Kamil Buzek: Úvod do právní organizace národního školství v republice československé. Praha 1924. Státní nakladatelství. — 16°. Str. 119. Kč6 11,50. — Učebnice určená kandidátům učitelství vykládá populárním způsobem organizaci našeho školství národního podle nejnovějšího stavu, zavedeného novou organizací po převratě. Na některých místech jest autor příliš stručný na úkor srozumitelnosti a pedagogického účelu. Kniha obsahuje také anticipando výklady o budoucí organizaci školství národního v župním zřízení. —á—

Dr. Paul Gans-Dr. Paul Kafka: Sammlung von Entscheidungen in Zivilsachen. Bratří Stieplové v Liberci. — 16°. — 1924. — Sešit 1. — Prací touto zavděčí se autoři v první řadě právníkům německým, než i čeští kolegové mohou z knihy čerpati poučení hlavně v tom směru, že sbírka obsahuje pouze nejzásadnější rozhodnutí ze sbírek úředních i soukromých. Pro systematiku by se doporučovalo, aby v obsahu bylo uvedeno, kde bylo příslušné rozhodnutí uveřejněno v původním znění, aby se v případě potřeby mohlo sáhnouti k textu autentickému. — Dílo bude vycházeti v sešitech po šesti tiskových arších. dnk.

Přehled judikatury ve věcech železničních. Svazek I. (1919—1921). Sestavil Jan Trnka. — Nákladem Spolku československých železničnicků